

LVI.

Andragende

fra

endeel Beboere af Frederiksværk og Omegnr.

Indleveret til Folkethinget af Rigsdagsmanden for Frederiksborg Amts Afd. Balgfreds d. 15de December 1856, med Anmodning om, at Andragendet maa blive tilfattet Indenrigsministeriet med Thingets anbefaling.)

Undertegnede Beboere af Frederiksværk og Omegn tillade sig herved ærbødigst at henvende sig til den høitårnde Communalbestyrelse for at henlede dens Opmærksomhed paa og bede den tage Initiativet i en Sag, der er af høieste Bigtighed saavel for denne By som for hele Omegnen, nemlig Ophævelsen af det nu bestaaende Handelsmonopol her paa Stedet.

Vi have troet at burde vælge dette Tidspunkt til at indgaae med vort Andragende, ikke alene, fordi der fra andre Steder ogsaa for Tiden hæver sig vægtige Stemmer mod Monopolers Tryk (see Zahles Andragende om Ophævelsen af Monopolet i Nørre-Sundby), men fornemmelig, fordi Staten efter Ministeriets Udtalelse i den nærmest forestaaende Tid ønsker at afhænde Frederiksværks Etablissement.

Den private Eier af Frederiksværk fik nemlig i sin Tid omtalte Monopol for at kunne fiktre de i Værkets Tjeneste værende Betjente og Arbeidere et Sted, hvor de kunde gjøre deres Indkjøb; idet nu Staten, der senere er bleven Eier af Frederiksværk, ønsker at afhænde dette, ophører selvfølgelig ved det forestaaende Salg den Forpligtelse, som den indtil dette Tidspunkt har havt til at sørge for slige privilegerede Udsalgssteder, og der vil saaledes fra denne Side Intet være til Hinder for Opøs-

ningen af det nu bestaaende Monopol, og herved fik da ogsaa den ikke ubetydelige Deel af den nuværende By, som er opstaaet udenom det oprindelige Etablissement, den forønskede Leilighed til at gjøre sine Indkjøb hos Andre end netop hos monopoliserede Kjøbmænd.

Det er en Kjendsgjerning, som har staaet sin Prøve overalt, at Intet i den Grad bidrager til Udviklingen af en By som den frie Concurrence i Handel og Wandel, og det er ikke alene Kjøbmændshandelen, der udvikler sig under den frie Concurrence, men der gives ikke et Haandværk eller nogen Bessættelse, uden den meer eller mindre drager Fordeel deraf, thi deels ville Byens Beboere langt hellere gjøre deres Indkjøb paa selve Stedet, idet de ikke mere skrækkes tilbage af de med ethvert Monopol følgende forhøiede Priser, eller i ethvert Tilfælde af den Mistænkelighed, som de ikke kunne frigjøre sig for, nemlig, at de formedelst Monopolet maae betale Alt dyrere, deels ville Landbeboerne langt hyppigere søge til en By, hvor der er Flere, til hvem de kunne henvende sig, saavel for at affætte deres Producter, som for at gjøre deres Indkjøb.

At denne Frygt for monopoliseret Handel fortiden stærkt gjør sig gjældende her paa Stedet, er en Kjendsgjerning, som enhver Ind-